

# Svar, övningsfrågor

Enheten för stora olyckor

maj 2019

## MSB RIB Farliga ämnen

---

1. Läckra på en tankbil märkt med UN-nr 3092. Dagens temperatur är +10°C.

*Vad är det för ämne? **1-Metoxi-2-propanol***

*Är det någon större risk att ämnet skall antändas? Förklara varför  
**Nej, flampunkten är 29°C -38°C***

---

2. På en industri står en tunna och läcker. Enligt påskriften skall den innehålla "Chromschwefelsäure".

*Vad är det svenska namnet på detta ämne? **Kromsvavelsyra***

*Vad är minsta riskavstånd vid kraftig avgasning? **100 meter***

---

3. Ett fat på en lastbil står och läcker. På tunnan är det enda som är kvar av etiketten en beteckning CAS 7787-71-5.

*Vad innehåller tunnan för ämne och vilket är UN-numret? **Bromtrifluorid, UN 1746***

*Vad är de största riskerna med ämnet? **farlighets nr 568, oxiderande, giftigt och frätande***

*Vilket är det initiala riskavståndet? **300 meter***

*Vid brand, vad är lämpligt släckmedel? **Torra släckmedel, pulver eller sand, reagerar häftigt med vatten***

---

4. Ett fat innehållande ett ämne med UN-nr 2248 står och läcker ner i ett vattendrag.

*Kommer ämnet att sjunka till botten eller flyta på ytan? **Flyta på ytan (densitet, löslighet)***

*Vad används ämnet till? Lösningsmedel inom gummi industrin*

---

5. Vid en brand i ett förrådsskjul påträffas några lådor som enligt etiketten skall innehålla ”Kalciumsilicid”.

*Vad har ämnet för UN-nr och vad är största faran? UN 1405, fast ämne som reagerar med vatten så att brandfarliga gaser bildas*

*Vilket släckmedel rekommenderas? Metallbrandpulver, torr sand, cement eller absol*

---

6. En dunk med metyltriklorsilan står och läcker i en verkstadslokal.

*Ange UN-nr, farlighets nr och vad har ämnet för ångtryck vid +30°C?*

**X338, UN 1250, 27 kPa**

*En anställd i verkstaden skulle spola bort ämnet med vatten men fick svårt att andas, varför och vilken info bör ni ge till ambulanspersonalen? Ämnet reagerar häftigt med vatten och bildar väteklorid. Troligen har den anställda andats in vätekloridgas.*

- 
7. Sök efter ett ämne med UN-nr 2336.

*Vad är namnet? Allylformiat*

*Vad är CAS och vilket CAS-nr har ämnet? CAS-nummer är ett identifikationsnummer för det aktuella ämnet. Ämnet har nr 1838-59-1*

---

8. En tunna står i ett gammalt skjul på en industri och läcker. På tunnan kan man endast urskilja mitten av namnet på ämnet på etiketten ”..enylm...”, vätskan som läcker ut är färglös och luktar vitlök. Vad kan det vara för vätska som läcker ut?

*Namn, UN-nr och farlighetsnummer? Sökning \*enylm\* (tecknet \* kan användas både före och efter ordet), UN 2337, farlighets nr 663 (jmf fr färg, lukt)*

*Dagens temperatur är 25°C, är det någon brandrisk? Ja, flampunkt 21°C*

*Vilket släckmedel skall användas om det uppstår brand? Alkoholbeständigt skum eller vattenspray*

*Du har fått en tillfällig blackout och är helt handlingsförlamad, hur kan RIB hjälpa dig att arbeta strukturerat? Räddningsfliken, åtgärdsschemat*

---

9. Om du har RIB lokalt installerad, var hittar du vilken typ av installation samt versionsnr av RIB som du har?  
**I menyn "Hjälp", välj "Om RIB" för att se vilken typ av installation samt vilken version av RIB som du har. Senaste versionsnummer av RIB finns längst ner i rutan med nyheter på programmets första sida.**

10. En person har fått spill av kromoxiklorid på huden. Vilket är bästa sättet att sanera personen?

**Enligt flikarna Räddning och Akutvård reagerar kromoxiklorid häftigt med vatten. Vid exponering ska livräddande sanering (avklädning och avspolning med vatten) genomföras, följt av fullständig personsanering. Applicera om möjligt en askorbinsyralösning 10% (ex 10 st brustabletter C-vitamin à 1 g per dl vatten) på huden efter avtvättning. Saneringspersonalen skall bära personlig skyddsutrustning anpassad till situationen.**

11. I en studentkorridor upptäcks en plastdunk märkt CAS 7732-18-5. Vilka användningsområden anger RIB att denna kemikalie har?

**Ämnet är vatten och användningsområden är bl.a. livsmedel, lösningsmedel, kylmedium, släckmedel, av stor betydelse för sjöfarten. Se fliken Hantering ☺**

12. En tankbil är märkt med skylten



Vilket ämne transporteras i tankbilen? **Bensin**

Är ämnet en vätska, ett fast ämne eller en gas? **Vätska**

Ämnet har densitetstalet 3. Vad betyder det? **Tung gas i förhållande till luft.**

Vilket riskområde rekommenderas initialt, om det skulle uppstå ett läckage i en personbil? **50 meter**

Om ämnet börjar brinna, vilket släckmedel rekommenderas då? **Alkoholbeständigt skum**

Vilka symtom kan man drabbas av ifall man andas in mycket ångor av detta ämne?  
**Huvudvärk, yrsel, illamående, kräkningar, slöhet mm.**

Vilken saneringsåtgärd rekommenderas om man råkar få stänk på händerna av detta ämne?

**Spola omedelbart hud som blivit exponerad för vätska med vatten. Tvätta noggrant med tvål och vatten.**

Är detta ämne cancerframkallande? **Ja**